799b/26.11.2025

SENATUL ROMÂNIEI

INTERPELARE

Adresată: Daniel-Ovidiu DAVID, ministrul Educației și Cercetării
De către: Senator Sorin LAVRIC
Circumscripția electorală: nr. 29 – Neamț
Grupul parlamentar: Alianța pentru Unirea Românilor
Data: 26/11/2025
Obiectul interpelării: Desființarea Institutul Național al Patrimoniului (INP)

Stimate domnule ministru

Institutul Național al Patrimoniului (INP) se află în acest moment într-o situație delicată, datorită deciziei domnului Ministru al Culturii, Andras-Istvan Demeter, din partea UDMR de a-l desființa, atribuțiile urmând sa fie preluate de către Ministerul Culturii.

Activitatea Institutului constă în aplicarea politicilor publice privind patrimoniul cultural prin cercetare, inventariere, conservare, restaurare și promovare a patrimoniului imobil, mobil, imaterial și digital. Institutul este continuatorul Comisiunii Monumentelor Istorice, înființat în anul 1892.

Prin Programul Național de Restaurare a Monumentelor Istorice, experții si specialiștii gestionează fondurile destinate cercetării, expertizării și executării lucrărilor de consolidare-restaurare și punere în valoare a monumentelor istorice.

Din cauza acestei desființări, activitatea specialiștilor privind proiectele și programele de investiții dedicate monumentelor istorice, implementarea reformelor structurale din domeniul patrimoniului ar fi compromisă.

Ministerul Culturii nu poate îndeplini rolul de finanțator și implementator sau avizator al proiectelor, desființarea Institutului ar putea duce la pierderea finanțării de aproximativ 15 milioane de euro și la o penalizare de peste 100 de milioane de euro, ceea ce ar afecta bugetul de 2,2 miliarde de euro alocat Componentei 5 – Valul Renovării.

La nivel internațional, credibilitatea României în relațiile cu UNESCO și partenerii europeni din domeniul culturii, ar fi afectata. La nivel intern s-ar bloca sau întârzia procesele de digitalizare și de inventariere a patrimoniului, importante atât pentru protecție, cât și pentru securitatea națională.

Transformarea Institutului într-un departament al Ministerului Culturii nu este o decizie corectă, patrimoniul cultural național ar fi afectat ireversibil, și ar fi în avantajul dezvoltatorilor imobiliari, a autorităților locale care ar obține mai ușor avizele, prin încălcarea legislației din domeniul patrimoniului, fără a lua în calcul distrugerea patrimoniului.

Un alt aspect important îl constituie pierderea specialiștilor, un specialist necesită o perioadă îndelungată de pregătire, fiind și cei mai valoroși în cadrul instituției. Personalul de care dispune Institutului în acest moment este de peste 100 de angajați

Academia Română și-a manifestat dezacordul față de propunerea domnului Ministru de a desființa Institutul Național al Patrimoniului (INP), și insistă să fie menținut în forma actuală, subliniind importanța pe care o are în protejarea și valorificarea patrimoniului cultural al României.

Academia Română amintește că desființarea instituțiilor similare din trecut — având ca exemplu **Direcția Monumentelor Istorice**, desființată în anul 1977 de regimul comunist — a dus la **pierderi ireparabile de patrimoniu**, printre care se numără mănăstirile **Văcărești** și **Pantelimon**, precum și bisericile **Sfânta Vineri** și **Schitul Maicilor**.

Academia recomandă autorităților decidente **păstrarea și sprijinirea Institutului**, subliniind rolul său istoric de **instituție-cheie în conservarea identității și memoriei culturale a României.**

Vă rog să răspundeți la următoarele întrebări:

1. Știind că este singura instituție la nivel național a cărei activitate este de a proteja și valorifica patrimoniului cultural național, de ce se dorește desființarea ?
2. Cum veți împiedica pierderea finanțării de aproximativ 15 milioane de euro și penalizarea de peste 100 de milioane de euro pentru Componenta 5 – Valul Renovării, care ar afecta bugetul de 2,2 miliarde de euro ?
3. Care este motivul pentru care se urmărește această desființare — total nepotrivită — ce ar duce la eliminarea specialiștilor din domeniu, având în vedere că formarea acestora a necesitat perioade îndelungate pentru a ajunge la nivelul actual de competență profesională?
4. Considerați că, prin această desființare, mai poate fi asigurat un control profesionist în emiterea avizelor de construcție, în special atunci când este vorba despre situri arheologice sau clădiri de patrimoniu?

Vă rog să ne transmiteți răspunsul dumneavoastră în scris.

Cu respect,
Senator AUR, Circumscripția Electorală 29, Neamț
Sorin LAVRIC